

Vážení občania,

uplynul rok od môjho opätovného zvolenia za starostu obce a ja cítim potrebu informovať Vás o činnosti OcÚ za toto obdobie. Na zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sú verejné, chodí totiž veľmi málo občanov.

Áno, doba je uponáhľaná, každý sa za niečím náhli a keď má človek trochu voľna, tak sa snaží venovať ho svojej rodine. Je však na škodu, že sa občania nezúčastňujú na zasadaniach OZ, kde je možnosť získať informácie z prvej ruky. Keďže tomu tak nie je, občania získavajú informácie sprostredkované, zle interpretované, ba niekedy aj úmyselne skresľované, pozmeňované, či vytrhnuté z konceptu.

Pre zvýšenie informovanosti verejnosti v Obci Nováčany, a tým aj pre zvýšenie záujmu občanov o dianie v obci, som sa Vás rozhodol aspoň raz za rok informovať o dianí v obci a o plnení najdôležitejších úloh takouto formou.

Prevzatie funkcie a vstup do prvého roku volebného obdobia, najmä na prvých zasadnutiach obecného zastupiteľstva, bolo poznamenané nedorozumením medzi poslancami, ako aj medzi poslancami a starostom, najmä v kreovaní komisií pri obecnom zastupiteľstve. Po opadnutí povolebných vášní si však poslanci uvedomili, že poslanci obce boli zvolení na to, aby spoločným úsilím so starostom obce vytvárali všestranne lepšie podmienky pre život obyvateľov obce. Myslím, že v ďalšej činnosti sa to prejavilo.

Zimná kalamita nás na prelome rokov 2014-2015 obišla. Aj napriek zmluve so Správou ciest Moldava n/Bodvou o zabezpečení posypu ciest a odhrňaní snehu na našich obecných cestách sme museli čakať, pokiaľ Správa ciest zabezpečí sprejazdnenie ciest II. a III. triedy. Z tohto dôvodu nebolo možné operatívne odprať sneh, či vykonať posyp. Vzhľadom na to, že obec nemala v roku 2014 zabezpečený posypový materiál na zimnú údržbu obecných ciest, nebolo možné vykonať ani posyp vlastnými silami.

Kultúrno - športové podujatia:

Hneď v úvode roka, dňa 19. januára, sme si pripomenuli 70. výročie oslobodenia východného Slovenska Sovietskou armádou položením venca na pamätnú tabuľu pri KD za účasti starostu, zástupcu starostu, pedagógov a žiakov ZŠ, zamestnancov OcÚ a občanov obce.

Najvýraznejšou športovou akciou v mesiaci marec bol stolnotenisový turnaj "O pohár starostu Obce Nováčany", ktorý sa uskutočnil 21.3.2015 v KD. V kategórii mužov sa umiestnili: 1. miesto - PaedDr. Marko Bačo, 2. miesto - Jozef Bocák, 3. miesto - Jozef Fába. V kategórii dorastu: 1. miesto - Martin Slovjak, 2. miesto - Erik Lukáč, 3. miesto - Denis Gerenda. Víťazi boli ocenení medailami, diplomami a vecnými cenami. Víťaz v kategórii mužov získal Putovný pohár starostu obce.

V mesiaci apríl naša obec spoluorganizovala Jarmok na Biofarme Nováčany s jej konateľom p. René Pavlíkom. Za účasti starostov obcí regiónu Rudohorie sa ich reprezentanti predstavili v kultúrnej oblasti, v speve, tanci alebo prezentovaní ručných prác ako nášho kultúrneho dedičstva. Našu obec reprezentovali ženský spevácky Chrámový zbor Nováčany a ženská spevácka skupina Babinec-Rozmarija. Obec sa zviditeľnila výstavkou ručných prác našich starých materí, (vyšívanie, háčkovanie, paličkovanie, pletenie košíkov, maľovanie na hodváb a výroba kreatívnych predmetov). "Jarmok Nováčany" bol vlastne generálnou prípravou na "Farmfest Nováčany".

Úvod mesiaca máj patril dobrovoľnému hasičskému zboru (DHZ), ktorý organizoval už v poradí 7. hasičský bál v Nováčanoch. V rámci kultúrneho programu vystúpila Silvia Lukčová z Nováčan v hre na klavíri, zatiaľ čo v latinskoamerických tancoch vystúpil juniorský tanečný pár - Sofia Vančová a Jakub Brada z Popročča, pod vedením pána Juraja Sebestyána. Krstnými rodičmi plesu sa stali manželka Mária a Ondrej Bačovi, obaja členovia DHZ. K dobrej nálade, ktorá sa udržala do skorých ranných hodín, prispela aj bohatá tombola.

Záver mesiaca patril už tradičnému stavaniu mája v strede obce a oslave Dňa matiek. Máj postavili členovia DHZ za prítomnosti obyvateľov obce, ktorí prispeli k atmosfére peknými ľudovými piesňami. Popoludňajšie hodiny patrili oslave Dňa matiek. Po príhovore starostu obce k ženám - matkám, v kultúrnom programe vystúpili deti z MŠ pod vedením Mgr. A. Bačovej, ZŠ v Nováčanoch pod vedením Mgr. A. Trčákovej a ZŠ v Malej Ide. Do programu prispeli svojim spevom aj členky ženského Chrámového speváckeho zboru v Nováčanoch a členky ženskej speváckej skupiny Babinec-Rozmarija.

V júni (11.6.2015) sme deťom, pripravili pestrý program v kultúrnom dome, v ktorom účinkovala umelecká skupina Variete Carlson. Program zaujal deti svojou rôznorodosťou - kúzelníckymi trikmi, drezúrou vtákov a zábavným vystúpením klauna. Veľkú pozornosť u detí získalo vystúpenie akrobatky s hadom. Ďalšie akcie pre deti boli organizované v rámci Farmfestu na Biofarme Nováčany.

V dňoch 20. - 21. júna sa konal Farmfest Nováčany na miestnej Biofarme. Na ňom sa prezentovali obce z Rudohoria svojou autentickou kultúrou. Podujatie sa nieslo v duchu zachovania tradícií našich predkov. Prvý deň konania vyvrcholil pálením Jánskeho ohňa. Druhý deň pokračoval svätou omšou a program následne pokračoval prehliadkou speváckych súborov z regiónu. Našu obec už tradične reprezentoval ženský Chrámový spevácky zbor a ženská spevácka skupina Babinec-Rozmarija.

Veľký úspech zožali aj naši najmenší - deti z Materskej školy v Nováčanoch pod vedením riaditeľky MŠ Mgr. Andrei Bačovej a učiteľky p. Márie Pavlíkovej, Radka Gerendová a Šimon Kudlik v speve ľudových piesní. Opäť nás tu reprezentovali naše ženy svojimi ručnými prácami (vyšívanie, háčkovanie, paličkovanie, pletenie košíkov, maľovanie na hodváb a výroba kreatívnych predmetov). Kysnuté koláče a zákusky od členiek oboch speváckych združení boli vyhľadávanou pochútkou návštevníkov Farmfestu.

Dňa 27. júna 2015 sme sa uprostred obce zažali plameň Jánskeho ohňa. Za spevu ľudových piesní, pri harmonike i chladivom občerstvení, strávili prítomní príjemné chvíle až do neskorej noci.

Na záver školského roka sa prišli na OcÚ rozlúčiť predškoláci - žiaci z MŠ. Tu, deti odchádzajúce do prvého ročníka, starosta slávnostne pasoval za žiakov. Ako pamiatku si odnášali spoločnú fotografiu.

Sobota 3.10.2015 patrila futbalovému turnaju „O pohár starostu obce“. Súťaž sa odohrala na multifunkčnom ihrisku v areáli ZŠ. O pohár zápasilo 5 družstiev. Hlavným rozhodcom turnaja bol pán Rudolf Gerenda. Víťazom, a tým aj držiteľom putovného pohára, sa stalo družstvo „Konečná“, v zložení: Lukáš Kozej, Jakub Gorel, Dávid Gorel, Peter Vaňo a Dávid Pusta.

Po zápase si všetci hráči pochutnali na výbornom guláši, od kuchára - zástupcu starostu p. Marka Kudlika. Ušlo sa aj všetkým prítomným fanúšikom.

Mesiac október - už tradične patril našim seniorom. Deň 11. október 2015 patril iba im. Zamestnanci OcÚ zabezpečili dôstojný priebeh osláv. Prítomných privítala a programom sprevádzala p. Mgr. Štefánia Kudlíková. Po úvode, keď sa prítomným seniorom prihovoril starosta obce, už nasledovalo

tradične najkrajšie vystúpenie detí z MŠ. Odmenou zaň bol neprestávajúci potlesk a sladkosť od starostu obce. Následne vystúpil so sólovým spevom Šimon Kudlik. Nezabudli sme na odovzdanie darčiek jubilujúcim dôchodcom, ako aj ostatným dôchodcom a na pohostenie pri cimbalovej hudbe „Mjuzik Demeter“.

17.10.2015, z podnetu p. Beňuškovej, sa pri Nováčanskej krčme uskutočnila súťaž vo varení gulášu, na ktorej sa zúčastnili 3 družstvá. O úspechu podujatia svedčila účasť veľkého počtu prítomných obyvateľov obce. Štvrté družstvo z príslušníkov DHZ, plánovanú účasť zrušilo z dôvodu účasti na tradičnej súťaži hasičských družstiev v stolnom tenise a kolkoch v Lucia Bani.

A urobili dobre, lebo úspešne reprezentovali našu obec. Jozef Bocák, PaedDr. Marko Bačo a Slavomír Gerenda získali 1. a 2. miesto v stolnom tenise a 1. miesto ako družstvo v kolkoch.

3.11.2015 sa pod záštitou Matice Slovenskej (MS) v Košiciach konal koncert k 65. narodeninám arcibiskupa Mons. Bobera. Vystúpili na ňom okrem iných aj naše maticičarky z Nováčan – Babinec-Rozmarija a ku gratulantom sa pripojil starosta obce.

Už tradične členky Babinca ponúkli prítomných výbornými kysnutými koláčmi a nováčanskými pesničkami. O akcii informovali Národné noviny Matice Slovenskej a web-stránka MS. Rozsiahli článok uverejnil aj košický Korzár.

V novembri - 6.11.2015, bol zorganizovaný halloween pre naše deti v KD. Detská zábava sa vydarila a verím, že sa aj z tejto akcie, ktorá bola organizovaná po prvýkrát, stane tradícia.

V decembri - 7.12.2015 sme pripravili pre naše deti Mikuláša v KD. Celú akciu zastrešovala nezisková organizácia Dračia stopa. O vydarenosti akcie svedčila radosť v očiach prítomných detí.

8.12.2015 navštívil Mikuláš našu MŠ a ZŠ. Deti v MŠ privítali Mikuláša spevom, tancom a básničkami, za čo ich obdaril Mikuláš darčekom. V ZŠ bol Mikuláš milo prekvapený znalosťou básni, ktoré mu deti pohotovo recitovali.

Aj starostlivosti o verejné priestranstvá bola venovaná náležitá pozornosť. Pravidelné bolo kosenie a čistenie verejných priestranstiev, vysekávanie zarastených priestorov, čistenie kanalizačných vpustí, zametanie ciest a chodníkov, odstraňovanie buriny z chodníkov a krajníc ciest.

Zároveň boli na novom cintoríne ošetrované stromy, orezali sme suché konáre, vyklčovali korene z vyvrátených stromov a vyrovnali terén v areáli cintorína i v jeho okolí. Pravidelne sa cintorín kosil a ošetrili sme hroby, o ktoré sa nik nestará. Taktiež bol vyčistený a upravený pomník padlým v I. a II. svetovej vojne.

Zabezpečili sme výkop 5 hrobových miest ako rezervy v prípade potreby. Aj v starom cintoríne boli vyrezané staré suché stromy a bolo realizované priebežne kosenie trávy. Všetky výruby drevín boli realizované na základe povolenia z OÚ. Za starým cintorínom bola zlikvidovaná nepovolená skládka odpadu. Značná pozornosť bola venovaná aj okoliu našej kaplnky.

Súčasne bol prehĺbený zanesený rigol pri ceste medzi starým a novým cintorínom, ktorým dažďová voda neodtekala, ale podmáčala cestu, a tým ju stále ničila. Na práce s tým spojené obec neinvestovala žiadne finančné prostriedky. V uvedenej lokalite bolo vyrúbaných 6 suchých stromov (čerešní, vrátane odstránenia koreňov), ktoré už dlhšiu dobu kazili dojem z vjazdu do našej obce.

Takisto bola vysekaná a vyčistená alej pri ceste na západnej strane obce (v smere od domu p. Jána Kolesára až po záhradu Ing. Ľubomíra Paľka) a v lokalite na IBV pod lesom - na pozemku obce, boli odstránené náletové dreviny.

Pri ceste od domu č. 50 p. Vincenta Krupeláka až po potok bolo uložené potrubie na odvedenie dažďovej vody v dĺžke 24 m a zároveň zrovnaný terén pre parkovanie vozidiel pri nepriaznivých zimných podmienkach. Potrubie na odvedenie dažďovej vody bolo uložené aj v časti IBV pod lesom, pred domom č. 215 p. Vladislava Halása v dĺžke 10,5 m.

Podarilo sa nám aj vyrovať terén z južnej strany pri veľkom futbalovom ihrisku. Na multifunkčnom ihrisku v ZŠ sme z južnej strany pomocou železných stĺpov zvýšili výšku sietí na zachytávanie lópt, proti jej pádom na susedné pozemky. Aj na severnej strane už boli osadené štyri železné stĺpy, čakáme už len na priaznivejšie jarné počasie, aby sme aj tu zvýšili výšku sietí.

Medzi najdôležitejšie úlohy v roku 2015 patrili:

- „Modernizácia verejného osvetlenia v obci Nováčany“

Obci Nováčany bol pridelený (z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, Prioritná os 2 – Energetika) nenávratný finančný príspevok vo výške 43.164,56 Eur. Spoluúčasť obce na tejto modernizácii bola vo výške 2.271,95,- Eur.

V rámci tejto akcie bolo okrem iného vymenených 70 starých pouličných svietidiel za nové a bolo doplnených 80 nových svietidiel, čím sa skvalitnilo osvetlenie obce a zvýšila bezpečnosť jej obyvateľov a ich majetku.

- Najdôležitejšou úlohou, o ktorú sa obec snažila už niekoľko desaťročí, bola výstavba vodovodu v našej obci. Táto akcia bola zrealizovaná pod názvom „Šemša, Hodkovce, Nováčany – Skupinový vodovod“.

Projekt zabezpečovala Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Stavba pozostávala z výstavby rozvodnej vodovodnej siete pre rozvod pitnej vody v obci k jednotlivým odberateľom a zo zemného vodojemu (2x100 m³), vybudovaného nad Obcou Nováčany. Financovanie tejto stavby bolo zabezpečené z kohézneho fondu. V mesiaci apríl 2016 bude vykonaná kolaudácia rozvodovej siete vodovodu a následne postupné pripájanie odberných miest.

- Na základe schválenej žiadosti o poskytnutí finančnej podpory z Eurofondov sme zrealizovali projekt: „Sanácia územia s nezákonne umiestneným odpadom v k.ú. obce Nováčany“. Firmou EU-GROUP a.s. bola odstránená nelegálna skládka odpadov v okolí, ale aj priamo v rómskej osade. Obec sa tak zbavila najväčšieho ekologického bremena, ktoré trápilo všetkých starostov, ale najmä obyvateľov, ktorí žijú v blízkosti už bývalej nelegálnej skládky.

Na základe našej žiadosti nám bola na likvidáciu skládky schválená MŽP dotácia vo výške 67.500,- €. Obec sa na jej likvidácii podieľala spolufinancovaním vo výške 3.375,- €

- Na IBV Pod lesom bola makadamom a asfaltovou drťou upravená a cestným valcom spevnená cesta. Obyvatelia tejto časti obce tak získali kvalitnejší prístup k svojim domom do doby výstavby riadnej cesty.

- V mesiaci október 2015 bola podaná žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na projekt „Nováčany–ČOV a kanalizácia obce, I. etapa“ na environmentálny fond.

Z dôvodu zvýšenia bezpečnosti obyvateľov obce boli opravené zábradlia na mostoch pri vstupe do obce z južnej strany pri č. d. 111 Ing. Š. Palka, pri č. d. 87 pána P. Mezeša, a pri dome p. Ľ. Palka. Bolo opravené aj poškodené zábradlie pri MŠ a poškodená plechová brána v ZŠ. Taktiež sme vyrúbali staré, vysoké a spráchnivelé topoly pri obecnej ceste oproti domu p. Petra Hricka.

Okrem vyššie uvedených úloh sme vykonali práce spojené s údržbou obecného majetku, plnením úloh spojených so zabezpečením originálnych a prenesených kompetencií zo štátu na obec a chodu obecného úradu.

Naša obec sa dostáva do povedomia širokého okolia nielen zlepšovaním životného prostredia, kde bol urobený veľký kus práce, ale aj kultúrnou, športovou a spoločenskou prácou.

V spomenutých oblastiach našu obec reprezentovali:

- **naši najmladší:**

Naši najmladší - Radka Gerendová a Šimon Kudlík sa umiestnili na okresnom kole v sólovom speve „Na košickej turni“ na prvom mieste a Ema Bačová na treťom mieste.

V rámci recitačnej súťaže „Zlatá podkova, zlaté pero, zlatý vlas sa Ema Bačová umiestnila na prvom mieste okresného kola, na základe čoho postúpila na celoslovenskú prehliadku.

V kategórii „Dejepisná olympiáda“ sa Branislav Horňák umiestnil na treťom mieste okresného kola.

Aj na poli športovom našu obec dobre reprezentovali dievčatá - žiačky ZŠ Malá Ida - Bocáková Diana, Bačová Ema, Radačiová Soňa v basketbale dievčat, kde získali prvé miesto v okresnom kole a tretie miesto v krajskom kole.

V scénických tancoch našu obec s vynikajúcim úspechom reprezentovali Soňa Radačiová, Ema Bačová a Diana Bocáková, ako členky skupiny „IDance“ ktoré sa stali majsterkami Slovenska. Na majstrovstvách sveta v Chorvátsku sa tieto šikovné dievčatá umiestnili na 2. mieste v muzikálovom tanci.

- **Chrámový spevácky zbor Nováčany:**

Členky zboru pravidelne účinkovali počas celého roka pri bohoslužobných obradoch v našom kostole, pri kaplnke a pri jasličkovej pobožnosti. Zúčastnili sa aj vianočného koncertu v obci Bukovec a na koncerte „Dobrá novina“ v obci Poproč, kde zaznamenali veľký úspech.

Zároveň reprezentovali obec v speve ľudových piesní na Jarmoku a Farmfeste a pri čepení nevesty v obci Šemša a v Nováčanoch. Svoje vystúpenie na každom podujatí organizovanom v obci považujú za svoju povinnosť, čo nás veľmi teší.

- **Ženská spevácka skupina Babinec-Rozmarija**

Od roku 2006, kedy vznikla, sa dostala do povedomia aj zásluhou úspechov dosiahnutých účasťou v súťaži „Dargovská ruža“, kde sa umiestnila od bronzového cez strieborné až po zlaté pásmo, ako aj účinkovaním v obľúbenej relácii RTVS Košice „Kapura“. Na základe dosiahnutých výsledkov je skupina pozývaná na kultúrne podujatia v rámci Košického kraja. V uplynulom roku reprezentovala obec Nováčany spevom nováčanských piesní v obci Perín-Chým na Putovnom festivale údolia Bodvy a Rudohoria a v obci Hačava na kultúrnom podujatí organizovanom obcou. V obci Malá Ida sa zase predstavila s pásmom „Zvyky a tradície z Nováčan od Ondreja po Luciu“ za spoluúčinkovania Mgr. Pavla Baču v oblasti recitácie. Obec členky skupiny reprezentovali v speve ľudových piesní aj na Jarmoku a Farmfeste. Každoročne vijú veniec na máj, ktorý staviame uprostred obce a zúčastňujú sa na každej kultúrnej udalosti v obci. Za ich činnosť, vzhľadom na ich priemerný vek 71 rokov, im patrí naša úcta a poďakovanie.

• Dobrovoľný hasičský zbor

Neodmysliteľnou súčasťou života našej obce je dobrovoľný hasičský zbor v Nováčanoch (DHZ), ktorý bol založený v roku 1918 a je aktívny až dodnes. Okrem plnenia základných povinností DHZ - požiarnej prevencie, teoretickej a praktickej odbornej prípravy, školení, kurzov prvej pomoci, organizovania taktických cvičení jeho členov, sa DHZ zúčastňuje aj súťaží hasičských družstiev v rámci okresu a kraja. DHZ sa pravidelne zapája aj do kultúrneho, športového a spoločenského života obce. Patrí sem najmä stávanie mája v strede obce, zabezpečovanie a účasť na stolnotenisovom a futbalovom turnaji, organizovanie hasičského bálu v Nováčanoch. Ušľachtilou činnosťou DHZ v spolupráci s Obecným úradom v Nováčanoch je organizovanie dobrovoľného odberu krvi, pod názvom „Nováčanská kvapka krvi“, ktorá sa už stáva v našej obci tradíciou. Najväčší podiel na týchto úspechoch má veliteľ DHZ p. Rudolf Gerenda a predseda DHZ p. Marko Kudlík, ktorý sa tejto záslužnej činnosti venujú už niekoľko desaťročí.

• 33 top lekárov z 11 špecializácií na Slovensku

V pondelok 28. septembra 2015 priniesli Hospodárske noviny, okrem iných, aj jednu novinu, ktorou bola naša Obec Nováčany zviditeľnená nielen v okrese, či kraji, ale v rámci celého Slovenska a aj za jeho hranicami. Táto novina sa týkala špeciálnej prílohy Hospodárskych novín, v ktorej boli zverejnení špičkoví odborníci našej medicíny. Nezávislí odborníci vybrali 33 top lekárov z 11 špecializácií na Slovensku. Medzi nimi aj nášho rodáka MUDr. Ľubomíra Špaka MPH., zástupcu prednostu Kliniky kardiológie pre angiologické oddelenie Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Košice.

Nikdy nechcel byť chirurgom. Chcel byť skôr všeobecným lekárom alebo internistom, pretože sa nechcel úzko špecializovať. Dnes je angiológom, špecialistom v jednom z najmladších medicínskych odborov. A je živým dôkazom toho, že aj lekár zo Slovenska, z malej Obce Nováčany, môže učiť lekárov na Slovensku aj v zahraničí. Sme hrdí na MUDr. Ľubomíra Špaka MPH. a ďakujeme mu za reprezentáciu obce.

Vážený občania, urobil som stručný prierez najdôležitejších udalostí a aktivít našej obce v roku 2015. Z môjho pohľadu a skúseností ako starostu obce v predchádzajúcich volebných obdobiach môžem povedať, že rok 2015 bol pre obec Nováčany rokom úspešným. Všetkým poslancom, zamestnancom obce, občanom, ktorí sa podieľali na menších obecných službách a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na plnení úloh obce a jej reprezentovaní v roku 2015 ďakujem.

Prajem nám všetkým, aby aj rok 2016 bol aspoň taký úspešný ako rok 2015.

Ing. Ján Štrbík
starosta obce